

De tovenaar van Masaya

FAM. GARAY. Het bord hangt aan het hek naast de toegang tot een zanderige tuin vol bomen. Onder een afdak links staan drie poolbiljarts met plastic zeilen eroverheen op een rij. Vanuit de deuropening maant Carlos Garay me met een uitnodigend gebaar de huiskamer in. Hij wijst me een van de schommelstoelen, die netjes op een rij staan en pakt een andere voor zichzelf. Het is vroeg. De eerste klant moet nog komen.

Ik heb over hem gelezen in *El Nuevo Diario*, de smeugste krant van Nicaragua. Dronken vaders die met een hakmes hun gehele gezin hebben afgeslacht, meisjes die om een verloren liefde met rattengif een einde aan hun leven hebben gemaakt, overvallers die hun slachtoffer hebben verkracht en vermoord, ze strijden op de voorpagina om de eer. *Curanderos* doen het ook goed. De krant meldt de ene na de andere wonderbaarlijke genezing. 'Jongetje in terminale kankerfase gered', 'Man krijgt na jarenlange blindheid gezichtsvermogen terug', 'Vrouw bevrijd van de duivel'. Carlos Garay heeft een naam als geestuitdrijver. Mensen uit het hele land weten zijn huis in Masaya te vinden.

Garay kijkt me met wakkere ogen aan door een bril met donker getinte glazen en een glimmend metalen montuur. Een sigaret danst mee op de vlotte handbewegingen die zijn verhaal over vroeger begeleiden. Op zijn zeventiende ging hij naar New York. Daar heeft hij twee jaar gewoond. In Queens. Johnson Boulevard. Garay werkte in een meubelfabriek. Je verdiende goed, maar het was een hard leven. Vooral in je eentje. Carlos sloot vriendschap met de Colombiaanse pastoor van een sabbattistenkerk en ging met hem mee op huisbezoek bij *latinos*. De Colombiaan was genezer en Carlos werd zijn assistent.

'Dat was beter dan alleen op je flat te zitten.'

Een jaar later verkaste hij naar Miami. Een mooie stad, goed klimaat, en bijna iedereen spreekt er Spaans. Hij woonde er negen jaar toen de douane, bij zijn terugkomst van een vakantie in Nicaragua, zijn verblijfsvergunning niet wilde verlengen. Carlos verzon het verhaal dat hij twee kinderen in de Verenigde Staten had. Om druk uit te oefenen. Maar de yankees doorzagen dit. Hij lacht. Als je bedenkt dat ze hem ooit een visum van dertig dagen hadden gegeven, dan heeft hij het toch een hele poos uitgehouden.

Terug in Nicaragua koos hij de kant van de sandinisten. Een logische zaak midden jaren tachtig. Je kon toen immers niets uitrusten als je niet voor hun was. Hij diende in het leger en werd politieagent. In die laatste functie had hij toezicht over de markt van Masaya. Zo is het begonnen. Op een dag kwam een marktvrouw zich beklagen omdat haar man haar stand ondersteboven had gekieperd en haar had overgoten met water en zout - een euvel voorteken. Carlos maakte proces-verbaal op. Verder kon hij niets doen. De vrouw hield echter aan, hij kon haar helpen. De verbaasde Carlos bedacht dat ze hem misschien met zijn vriend verwarde, de *curandero* uit Tisma. De vrouw wilde grif betalen en dus gingen ze bij zijn vriend langs. Die zei tegen Carlos: 'Jij houdt van tovenarij.' Daar had Carlos nooit over nagedacht, maar zijn vriend bezwoor hem: 'Jij gaat haar genezen.' Vervolgens wees hij een plek in zijn tuin aan en zei: 'Als je een kerel bent, ga je daar graven.' Carlos groef anderhalve meter diep en stuitte op een boek. Een toverboek.

'Die vrouw was mijn eerste patiënt.'

Niet dat hij na die dag meteen *curandero* was. Zo eenvoudig lag dat niet. Het kwam heel langzaam op gang. Via via. Logisch, want de sandinisten waren tegen alles wat naar het bovennatuurlijke neigde. De politie pakte je op.

'En u dan?'

'Ik zat zelf bij de politie.'

Dat hij zich al jaren volledig aan de tovenarij wijdt, is te danken aan de overgangspresident Violeta Chamorro. Opgeslokt door haar streven om

Nicaragua uit de burgeroorlog naar vrede te loodsen, liet ze de teugels vieren. Het was er de tijd naar.

‘Doña Violeta had ons nodig,’ verduidelijkt Carlos, ‘toen de sandinisten de macht verloren, vertrokken de internationale brigades en de Cubanen. Daar waren duizenden medici bij. En de overheid moest afslanken, ook in de gezondheidszorg werd gesneden. Wij zijn gekomen om die gaten op te vullen.’

Carlos zal me zijn werkkamer laten zien. Ik volg hem de huiskamer door een halletje in, aan de andere kant waarvan hij een deur open houdt. Ik stap een kleine ruimte met blinde muren van kaal beton binnen. Carlos volgt. We gaan aan een tafeltje naast het bed zitten, een houten plank op poten met een laken eroverheen. Carlos steekt een sigaret op. De as doet hij in de kom op het tafeltje, waarin een groene bol ligt ter grootte van een voetbal. Aan het voeteneinde van het bed staat ook een tafeltje met eenzelfde bol erop tussen aarden bakjes gevuld met hoopjes wierookas en kaarsvet. Onder de tafel staan twee boeddhabeeldjes. Carlos rochelt en spuugt op de grond. Hij reikt me een beduimd boek aan. Het boek dat hij ooit opgroef. Er staan gebeden in om alle soorten kwaad te bestrijden. Ik lees over magische rituelen, de attributen en het gebruik hiervan. Het *Helse Boek* dateert uit 1001 en werd geschreven door Johan Sulfurino. Het is geïnspireerd op het leven en de werken van Sint Cyprianus, een Perzische magiër die uit liefde voor een vrouw christen werd en het tot heilige bracht. Carlos houdt een nieuwere druk omhoog, zijn gebruiksexemplaar. Eigenlijk is er geen geheim aan zijn toverkunsten. Hij klopt op zijn boek. Alles staat erin. Hij bladert even en reikt het me dan aan.

‘Deze gebeden gebruik je voor duivelsuitdrijving.’

Ik laat mijn blik over de lange reeks gebeden gaan, die telkens beginnen met ‘Ik, dienaar van God’, en waarin God, de duivel, Lucifer, de aartsengelen en Satan worden aangeroepen om de demons naar het rijk van de schaduw te jagen.

Het is ook weer niet zo dat iedereen *curandero* kan worden, gaat Carlos verder. Vrienden die hem bezig zagen en die zeiden 'dat gaan we ook doen, dat ziet er eenvoudig genoeg uit', lagen binnen de korste keren bij hem op het bed. Ze waren in de macht van het duister geraakt. Je weet toch nooit hoe het loopt. Toen Carlos aan zijn vriend uit Tisma vertelde dat hij duivelsuitdrijvingen deed, zei deze zich daar nooit aan gewaagd te hebben. Te gevaarlijk.

'Maar ik doe het wel,' zegt Carlos eenvoudig.

Bij hem komen de meest hopeloze gevallen over de vloer. Ze briesen en kwijlen. Sommigen zijn zo wild dat je vier man nodig hebt om ze in bedwang te houden. Voor een geslaagde sessie - en vaak genoeg moet je daarvoor een week lang elke dag terugkomen - legt men grif een bedrag neer waar de gemiddelde Nicaraguaan drie maanden voor moet werken. Maar het is geen weggegooid geld, zegt Carlos, met geesten heeft hij altijd succes. Nogmaals klopt hij op zijn boek.

Er zijn ook andere gebedsboeken. Hij laat er een paar zien. In geen enkele vind je echter iets over duivelsuitdrijving. *Het Helse Boek* is des te bijzonder omdat het niet meer gemaakt wordt. Toevallig heeft hij nog een exemplaar over. Van een meneer die gevraagd heeft het voor hem te verkopen. Carlos diept het op uit een aktetas en stopt het me in de hand. Duizend córdobas. Ik leg het boek op tafel en kijk de andere gebedsboeken in. Je hebt gebeden aan de Heilige Marta, het gordeldier, de rechtvaardige rechter, de schaduw van Sint Pieter, de citroen, de Eenzame Ziel. De meeste helpen bij het oplossen van liefdesproblemen. Daarvoor komt ook het overgrote deel van zijn klanten, zegt Carlos hoofdschuddend.

'Hoeveel kwaad op deze wereld niet uit liefde voortkomt.'

Andere *curanderos* gaan zover om de dood af te roepen over de minnares van een overspelige echtgenoot, maar Carlos niet. Hij spreekt geen vloeken uit. Dat is zwarte magie. Witte magie doet hij wel. Om vloeken op te heffen. Elk kwaad heeft zijn tegenkwaad.

‘Maar wat goed is voor de één, kan kwaad zijn voor de ander,’ opper ik.

Carlos haalt zijn schouders op.

‘Ik doe gewoon wat de klant mij vraagt.’

En de klant doet wat hij vraagt. Laatst was er een vrouw die haar man terugwilde. Hij gaf haar een pot mee. Die moest ze met iets van haar man erin - een haar, een nagel, een foto, een kledingstuk, als het zijn energie maar droeg - in de tuin begraven. Garay droeg haar op om zich klokslag middernacht recht boven de pot te masturberen en onderwijl zo sterk mogelijk aan de duivel te denken.

‘Ze deed het. En meneer kwam terug.’

Genezen gaat hem moeilijker af. Het is zijn specialiteit niet. In geval van ziektes probeert hij daarom van tevoren vast te stellen of er beheksing in het spel is. Zo ja, dan gaat hij verder. Anders verwijst hij door naar het ziekenhuis of de apotheek. Anderen doen dat niet, die nemen alles. Hij is het dan ook niet eens met wat men zegt, namelijk dat Nicaragua's ‘wieg der tovenaars’ zich in de witte dorpen bevindt. Diriá, Diriomo, Niquinomo, Catarina hebben de naam, maar met de onlangs overleden Juan Castellón is hun laatste grote *curandero* verdwenen, vindt Garay. Nu heb je daar alleen nog maar kwakzalvers, die teren op de roem van hun voorgangers.

Een moment blikt hij in gedachten voor zich uit.

‘Maar ja, Nicaraguanen houden nu eenmaal van leugens,’ herneemt hij, me nu met zijn grote ogen aankijkend. ‘Ze willen graag voor de gek gehouden worden. Ook al hebben ze een doodnormaal kwaaltje, het liefst horen ze dat dit het werk van de duivel is.’

Er komt een vrouw binnen, die zegt dat de drinkebroer er is. Laat hem maar komen, zegt Carlos. De vrouw loopt de kamer uit en even later stapt er een man van een jaar of vijftientig naar binnen. Hij gaat op het bed zitten.

‘Is het nog niet over?’ vraagt Carlos.

‘Helaas niet.’

‘Dan heb je het ditmaal flink te pakken. Ga maar liggen en doe je ogen dicht.’

Hij neemt zijn helse boek ter hand en haalt uit zijn broekzak een rood kussentje te voorschijn, dat hij op het voorhoofd van zijn patiënt plaatst en met zijn rechterhand ferm aandrukt. Dan begint hij voor te dragen, zo onverstaanbaar snel dat ik alleen het laatste woord versta: ‘Amen.’ Uit een plastic flesje sprenkelt, of liever giet hij water over de man heen. Diens gezicht vertrekt, hij ademt stevig. Carlos slaat een kruis over zijn voorhoofd en vervolgens over zijn borst en zijn maag. Dan tikt hij op zijn kin, waarop de man zijn ogen opent.

‘Je kreeg een klap, hè?’

De man knikt.

Carlos geeft hem een handdoek en terwijl de man zich afdroogt, legt hij aan mij uit dat deze patiënt lijdt aan drankzucht. Met een behandeling krijgen ze die er wel onder, maar na verloop van tijd begint het weer van voren af aan.

‘Stel je voor, deze man moet gewoon werken, maar als hij het op zijn heupen krijgt, struint hij nacht aan nacht door Masaya op zoek naar drank. Zonder te slapen. Hoe lang duurt het nu al?’

‘Een paar weken,’ antwoordt de drinkebroer.

De man vertelt over het witte aapje, dat juist voor het begin van deze aanval weer in zijn huis verscheen. Carlos kijkt me olijk aan.

‘Hekserij, begrijp je?’

Hij vraagt de man om vertrouwen te hebben en om over vier dagen terug te komen. De man groet en loopt de kamer uit, waarna dezelfde vrouw weer in de deuropening verschijnt en nieuw bezoek aankondigt.

‘Laat ze binnen komen,’ zegt Carlos, die de vrouw het plastic flesje aanreikt en vraagt of ze het wil bijvullen.

‘Wat gaat daar in?’ vraag ik.

‘Heilig water.’

‘Hoe komt u daaraan?’

‘Iedereen kan water heiligen,’ zegt Carlos en pakt een denkbeeldig flesje beet, maakt een kruisteken en spreekt: ‘In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Zo dus.’

De vrouw brengt een gevuld flesje water terug. Ze zet het naast Carlos op het tafeltje neer en gaat weer weg. Er verschijnt een echtpaar. Hoe het ermee staat, wil Carlos van de echtgenote weten. De vorige behandeling heeft de pijn enigszins verlicht, zegt ze, maar ze is er nog niet van af.

‘Als je wil, gaan we verder,’ zegt Carlos.

Ze stoot een lachje uit. Natuurlijk wil ze dat.

‘Ik doe er alles aan om van die reuma af te komen.’

De vrouw gaat op haar rug op het bed liggen. Carlos draagt gebeden voor en vat haar rechterschouder tussen twee vingers, knijpt stevig en laat met een schok los. Hij slingert water naar haar enkels. De echtgenoot, die bij de deur is blijven staan, murmelt de gebeden mee en sluit met Carlos af: ‘Amen.’

Ze zullen over vier dagen terugkomen.

De volgende patiënt is een forse meid van een jaar of zeventien. Haar moeder is meegekomen. Het meisje gaat op bed zitten.

‘Heb je je ingesmeerd zoals ik gezegd had?’ informeert Carlos.

Ze knikt ernstig en voegt er bedeesd aan toe: ‘Maar het heeft niet veel geholpen.’

‘Je moet ook niet denken dat je één, twee, drie van hem af bent, liefje.’

Vaderlijk klopt Carlos haar op de schouder. Het gaat om een andere *curandero*, vertelt hij aan mij, die haar laat dansen in een circus. Hij werpt me een ontzette blik toe. In bikini!

‘Vooruit,’ zegt de moeder, ‘vertel het hem dan.’

‘Wat, liefje?’ vraagt Carlos.

Het meisje frummelt met haar vingers en zegt dat de *curandero* heeft gedreigd haar huis te vervloeken als ze ermee ophoudt. Carlos beraadslaagt en kijkt naar de moeder en dan naar het meisje.

‘Ga maar liggen,’ zegt hij ten slotte en begint voor te dragen.

De moeder mompelt tegen niemand in het bijzonder dat alles eigenlijk begonnen is toen zijzelf jaren geleden problemen met haar echtgenoot kreeg. Carlos wekt het meisje met een tikje op de kin.

‘Je kreeg een klap, hè?’

Ze knikt.

Hij vraagt of ze wel naar de kerk gaan. De moeder gaat niet meer sinds die problemen met haar man. Het lijkt Carlos een goed idee als de vrouwen maar weer eens naar de mis gingen. Hij spreekt het meisje moed in. Ze moet vooral niet bang zijn. Zich blijven insmeren. En over vier dagen terugkomen.

‘Hoe staat de kerk eigenlijk tegenover uw beroep?’ vraag ik aan Carlos als de dames weg zijn.

‘De kerk maakt geen bezwaar,’ antwoordt hij.

Laatst had de bisschop van León in een reactie op Carlos’ genezing van een meisje gezegd dat elke persoon die ervoor leerde, kon genezen. Bovendien, hij hoeft aan een klant die naar zijn geloof vraagt de gebeden maar te laten zien om duidelijk te maken dat hij werkt met de zegen van God.

‘Eigenlijk is de *curandero* een middelaar,’ legt Carlos uit, ‘een instrument. Je geneest niemand als God het niet wil.’

Van de kerk heeft hij geen hoge pet op. Hoewel hij katholiek gedoopt is en weleens naar de mis gaat, beschouwt Garay zichzelf als een agnosticus.

‘Lees wat er in de bijbel staat en vergelijk het met wat ze in de kerk doen: heiligen en maagden aanbidden. Volgens de bijbel is dat uit den boze, maar geen priester die het verbiedt.’

Carlos heeft vooral een hekel aan paters.

‘Het celibaat stelt toch niets voor,’ zegt hij afkeurend.

Hoeveel vrouwen hebben bij hem hun hart niet uitgestort? De zielenpijn is groot als de priester onder je rok grijpt. Om het over de smart van mannen maar niet te hebben.

Carlos houdt er zijn eigen lezing van de Schrift op na. Jezus en de apostelen waren, net als hij, *curanderos*. Hoe hebben ze anders al die wonderen kunnen verrichten? De heiligen zijn van hetzelfde laken een pak. En de grootste tovenaars én duivelaanbidder was natuurlijk Sint Cyprianus.

In de deuropening verschijnt de vrouw weer. Ze laat een man van een jaar of dertig binnen. Hij groet, gaat zitten en steekt meteen van wal: 'Nu wil ze scheiden.'

Hij hoorde het gisteren van zijn moeder, die het van een vriendin had gehoord, die het weer van een andere vriendin had, die bevriend is met zijn vrouw.

'En jij wilt haar nog steeds terug, niet?'

'Zeker, zeker.'

'Weet je al wie die ander is?'

'Nee.'

'Probeer daar achter te komen, zodat we er wat aan kunnen doen. En ga nu eerst maar liggen.'

Na de behandeling haalt de man een vel papier uit zijn broekzak en geeft het aan Carlos. Er staat een gebed op om haar terug te krijgen.

'Ik dacht: laat ik Carlos maar vragen. Jij bent tenslotte de kenner.'

Carlos geeft hem het vel terug.

'Laat maar horen.'

Terwijl de man voorleest, kijkt Carlos me geamuseerd aan.

'Dat klinkt prima,' onderbreekt hij de man, 'het belangrijkste is dat je bij het uitspreken van het gebed zo sterk mogelijk denkt aan je wens, namelijk dat ze bij je terugkomt.'

'Zal ik nog verder lezen?'

‘Nee hoor, het is goed zo.’

De man vouwt het vel op en stopt het terug in zijn broekzak. Hij richt zijn aandacht nu op mij. Wat is zijn leven veranderd sinds hij bij Carlos terecht kwam!

‘Ik zat aan de grond. Zonder werk. Bijna geen kleren meer. Meer dan een gymbroek had ik niet aan mijn lijf. En dan die ellende met mijn vrouw.’

Met beide handen licht hij zijn geruite blouse tussen duim en wijsvingers op en klopt vervolgens op zijn nette spijkerbroek.

‘Kijk hoe ik er nu bij zit.’

Op aanwijzing van Carlos vond hij de zak met zout en urine, die onder zijn bed lag. Er moest dus iets meer aan de hand zijn.

‘Als curandero voel je dat soort dingen,’ zegt Carlos.

Dankzij Carlos heeft zijn leven weer richting gekregen, gaat de man verder. Ook is hij Carlos veel dank verschuldigd omdat deze voorlopig niets wil hebben voor zijn diensten.

‘Ik had geen cent en Carlos zei: “dat komt wel.” Als het eenmaal zover is, dan zal hij de eerste zijn.’

Naar het zich laat aanzien zal het niet lang meer duren. Het werk begint te komen, niets concreets nog, maar je voelt het, de mensen weten hem weer te vinden. Wat Carlos ervan denkt als hij boeken ging colportereren? Het lijkt Carlos niet zo’n goed idee.

‘Luister,’ zegt Carlos en grabbelt drie kaarsen onder de tafel vandaan. ‘Ik geef je deze kaarsen mee. Die draai je om...’ Hij bijt één voor één de onderkant van de kaarsen af en spuugt het kaarsvet uit. ‘Je smeert er as en suiker op en dan steek je ze aan, om twaalf uur ’s avonds als het kan...’ Carlos steekt de kaarsen aan en staat op. ‘...en je houdt ze omhoog. Denk aan je wens, dat ze nooit zonder jou zal kunnen, en maak drie sprongen, één..’ Carlos springt. ‘...Satan! Twee..’ Carlos springt. ‘...Lucifer! En drie...’ Carlos springt. ‘...Luzbel! Daarna steek je de kaarsen in de grond en laat je ze opbranden.’

De man vraagt of hij wat papier mag hebben om het op te schrijven. Hij wil de instructies zo nauwkeurig mogelijk opvolgen. Carlos geeft hem een vel en wacht tot de man uitgeschreven is.

‘En nog iets,’ gaat hij verder, ‘voor aanstaande zondag. Vul een teil met water en zet die in de tuin. Daar ga je naakt instaan.’

‘Naakt?’

‘Doe het ’s avonds laat, om twaalf uur, dan kan het wel. Neem je alleroudste t-shirt en scheur daarvan de rechtermouw over je hoofd kapot.’

‘Wacht even,’ zegt de man die driftig meeschrijft, ‘de rechtermouw, zei je?’

‘Ik zal je laten zien hoe.’ Carlos doet zijn shirt uit en trekt de rechtermouw over zijn hoofd. ‘Je trekt naar beneden en dan zeg je: “Satan, neem je deel en ga weg!”’

‘En het water?’

‘Dat moet je weggooien. Het t-shirt ook. Doe het bij de vuilnis.’

De vrouw verschijnt en kondigt ‘het meisje’ aan.

‘Bijna klaar,’ zegt Carlos.

Hij verzoekt de man om over vier dagen verslag te komen doen.

Wanneer deze verdwenen is, kijkt Carlos me ernstig aan. Het meisje is door de duivel bezeten. De behandeling duurt al een paar dagen, maar hij heeft de demon nog niet te pakken. Vandaag misschien.

‘Ik vrees dat je hier niet bij kan zijn. Wat mij betreft graag, maar het gaat om mijn klanten. Ik ken ze. Ze wensen geen buitenstaanders in de buurt.’

Hij staat op. Achter hem aan loop ik de werkkamer uit. In de woonkamer staat een echtpaar met een meisje van een jaar of twaalf tussen hen in. De ouders glimlachen schaapachtig. Garay begroet ze als oude bekenden. Het meisje, een bol kind met uitpuilende ogen, staart glazig in de rondte. Garay maakt een handgebaar in de richting van zijn werkkamer. De ouders nemen het

kind bij de hand. Ze begint te blazen en dribbelt tegenstribbelend mee. Carlos loopt achter hen aan de werkkamer in en sluit de deur.

De huiskamer is leeg achtergebleven. Ik ga in een schommelstoel zitten en luister naar het gezoem van de ijskast tegen de muur naar de hal. Op het bureau in de hoek bij het raam staat een bordje met grote rode letters. ELK CONSULT MOET WORDEN BETAALD. Aan de muur achter het bureau hangt net zo'n klok als bij Estebán Barcenás, een enorm polshorloge. Ik beluister een verband tussen het getik van het horloge en het zeurende brommen van de ijskast, alsof het tikken maat geeft aan het gebrom.

Carlos' stem klinkt op. Onverstaanbare klanken rijgen zich aaneen tot op hoge snelheid uitgesproken frasen, monotone en bezwerende salvo's, die Carlos met gelijdelijk aanzwellend en telkens hoger stemgeluid uitstoot, hoger en harder, tot een finale uitroep wanneer hij, gelijk een eindsalvo, 'God Almachtig!' schreeuwt. Dan zwijgt hij. Zachtjes hoor ik het meisje jammeren, maar Garay vangt opnieuw aan en zijn woorden zwiepen hoog en hard door het huis. De ene litanie volgt de andere op. In de stiltes klinkt het geklaag van het meisje. Nu roept Carlos 'Engel Michael!', dan weer 'Satan!' of 'Lucifer!' Het meisje gilt en jammert.

Nadat het even stil is gebleven, gaat de deur van de werkkamer open. Carlos komt met opgestroopte hemdsmouwen de huiskamer binnen. Hij gaat naast me zitten. Zweetdruppels parelen op zijn voorhoofd. Even rust. De pijn zit in haar rug, legt hij uit, precies daar waar de duivel huist.

'Dat beest begon te schreeuwen en te spugen. Dit is een vloek die het gezin al jaren achtervolgt. Ik ben er nog niet mee klaar.'

Met een zakdoek bet hij zijn voorhoofd en leunt achterover.

'Luister,' zegt hij even later, weer overeind komend, 'ik heb wat bedacht. Je komt mee en we zeggen dat je mijn assistent bent.'

'Prima.'

‘Bovendien, ze gaat zo te keer dat we wel een paar extra handen kunnen gebruiken.’

Achter Carlos aan loop ik de werkkamer binnen. Het meisje ligt op bed. Ze lijkt te slapen. Bij het voeteneinde nemen de vader en moeder hun dochter bezorgd op. Er is tevens een jongeman aanwezig. Ook een assistent? Binnensmonds groet ik en murmel de afgesproken uitleg. Niemand schenkt er aandacht aan.

Carlos verzoekt ons om het meisje bij armen en benen beet te nemen. Ze verzet zich. Hij buigt zich over haar heen en spreekt haar moed in. Ze kijkt angstig terug. Garay spreidt zijn hand over haar voorhoofd. Langzaam glijden zijn vingers naar beneden en sluiten zich boven haar neus. Hij haalt zijn hand weg en slaat zijn vingers uit. Dan neemt hij het rode kussentje, legt het op haar voorhoofd neer en drukt zijn rechterhand er stevig op. Met de andere hand neemt hij het *Helse Boek* op en begint: ‘Ik, dienaar van God...’

Hij giet een flesje heilig water over haar gezicht uit. Het meisje kronkelt. Dan besprenkelt hij haar buik. Ze gilt en probeert zich uit onze greep los te wringen. Garay vangt een nieuw gebed aan. Nu beweegt zijn rechterhand naar haar onderrug. Hij plant zijn vingers in de nierstreek en knijpt. Het meisje krijst en worstelt. We grijpen haar nog steviger vast. Garay knijpt nogmaals en nogmaals. Het meisje gilt en wringt. Er schuilt opmerkelijk veel kracht in haar jonge lichaam. In golven spuwt Garay de gebeden over haar heen. Hij heeft een kruis gepakt dat hij voor haar gezicht houdt. Ook hij gilt nu. Het schuim staat op zijn lippen. Het meisje draait haar lijf, schopt en kromt haar rug.

Dan zakt Carlos in zijn stoel neer en zwijgt. Het meisje ontspant. Haar gekrijs gaat over in gesnotter. Vader en moeder buigen zich over haar heen, strelen haar gezicht en spreken haar lieve woorden toe.

‘Ik heb hem nog niet te pakken,’ zegt Carlos hijgend. ‘Vandaag heb ik geen kracht meer. We gaan morgen verder.’

De ouders staan er ontdaan bij en kijken alsof de herinnering aan een nare, onbevattelijke droom, waaruit ze net zijn wakker geworden, nog in hun hoofden speelt. De vader richt zijn blik op mij.

‘Echt waar,’ zegt hij, ‘voordat ik hier kwam, geloofde ik niet in dit soort dingen.’

Zijn vrouw valt hem bij.

‘Het is ongelooflijk.’

We lopen met zijn allen naar buiten. De ouders proberen hun kind gerust te stellen door haar te vertellen dat het allemaal snel voorbij zal zijn. Het meisje kijkt weer glazig rond. Je krijgt niet de indruk dat de woorden tot haar doordringen. Carlos begeleidt ze naar de deur.

‘Nog een dag, misschien twee, maar dan is ze weer in orde,’ zegt Carlos, nadat we ieder in een schommelstoel zijn gaan zitten.

Hij kijkt de lege huiskamer rond.

‘Moet je zien hoeveel klanten. Geen één!’

Carlos schudt misnoegd zijn hoofd.

‘Weet je hoe het in Nicaragua gaat, als je een zaak begint? Eerst loopt het storm. Maar na verloop van tijd houden de mensen het voor gezien.’

Daarom heeft hij die biljarts in de tuin neergezet. ‘s Middag halen ze de zeilen eraf en dan loopt het tegen de avond redelijk vol. Gelukkig heeft hij ook nog een taxi rijden. Maar ja, het leven wordt ook met de dag duurder. Hij trekt zijn wenkbrauwen op.

‘Je moet altijd maar weer zien hoe je rond komt.’

Er verschijnen twee vrouwen in de deuropening.

‘De bezetene van Nindirí,’ fluistert Carlos tegen mij. ‘Vorige week bracht haar moeder haar binnen. Ze kon niet praten en zag alles zwart om haar heen. Volslagen gestoord.’

Hij gebaart dat ze verder kunnen komen.

‘Wat kan er in een week veel veranderen, nietwaar?’ zegt hij.

De aangesproken vrouw knikt. De ander vertelt dat de echtgenoot van haar dochter weer terug is. Ze is bijna weer de oude.

‘Tevreden klanten,’ glimlacht Carlos naar mij.

Hij weet wel dat zijn burens hem niet erg serieus nemen. Ach, zo staat het ook in de bijbel.

‘Je kunt geen profeet zijn in eigen land,’ zegt hij in het opstaan.

We nemen afscheid. Het bezoek verlangt zijn aandacht.